POKROK

PUBLISHING CO.

vydává

POKROK ZÁPADU

a místní vydání

v Crete pro Saline okres, Neb.; ve Schuyler a Clarkson pro Colfax okres, Neb.; ve Wilson, Kans., pro stát Kansas; v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowu; v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesotu a v Tyndall, S. D., pro státy South a North Dakotu.

Předplatné:

Pro Spojené Státy $2.00. Pro Kanadu $2.50. Do Evropy $3.00 ročně.

Zásilky peněžní dějtež se pomocí peněžních poukázek (Money Orders), expressních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise.

Oznamujete-li své přestěhování, udejte starou i novou adressu.

Dopisy z kruhů čtenářstva ochotně uveřejníme. Musí býti slušné, psané bez úmyslu někoho osobně poškoditi a podepsány pravým jménem, ať již má býti v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

45

KONEJME SVOJI POVINNOST!

Dnes v celých Spojených Státech jistě není člověka, který by pochyboval o tom, že Spojené Státy za rozmach svůj a za svůj rozkvět vděčiti musí v první řadě — přistěhovalcům. Byliť to oni, kdož na bedrech svých nesli první a největší tíhu vší práce, námahy a prsotních svízelů, by při své vytrvalosti a neúmorné píli dodělali se úspěchů, jež staly se základem pro úspěchy Spojených Států dnešních, které se do přírodního a jiného bohatství nepředčí ani jediná země na celém světě. A Amerika byla by nevděčnou, kdyby na to vše jednou zapomněla. Nevděčnými však byli by i přistěhovalci, kdyby v Americe viděli sami pro sebe vždy jen dlužnici. Nesmíme zapomínati, že Spojené Státy přistěhovalcům odvděčily se již dávno a to dosti. Ne-li ničím jiným, tož jistě tím, že jim poskytly naprostou svobodu, kterou ve starých vlastech postrádali, a vedle toho i zlepšení poměrů hmotných, pro které většina z přistěhovalců odebrala se do Ameriky jako do svého nového domova.

Vzpomeňme si jen na příklad my Češi na rozdíl, jak je nám zde a jak nám bylo v Rakousku. Kdybychom nebyli doma utiskováni až nesnesitelně, jistě bychom se nebyli byli odhodlali opustiti zem, která nám byla a je posud příliš drahou, a hledati nový domov v cizině, o níž jsme vůbec nevěděli, jak se k nám zachová a co nám Osud v ní přinese. Nebyl to však útisk politický pouze, ale i mnohostranný jiný, jež bylo nám tam zakoušeti. Vzpomeňme jen na poměry hospodářské, jaké tam zavládly, a na poměry existenční vůbec. Nebyly to tyto právě, které, podporovány jsouce vládou rovněž, hlavně uvalováním velikých platebních břemen, ze země, jež byla kolébkou naší, přímo nás vyháněly? Každý zajisté dá si k tomu odpověď kladnou a při tom mimoděk zamyslí se nad rozdílem v poměrech, jaké zde prožíváme a jaké před lety nebo ještě nedávno prožívali jsme v zemi, která, nebýti Rakouska, musila by býti pro všechny nás — hotovým rájem.

Zde v Americe žijeme jako úplně svobodní občané, kteří, chovají-li se řádně a vůbec tak, jak se na spořádaného občana sluší, nemusí se nikdy lekati vládní hrůzovlády, poněvadž vláda americká je vládou spravedlivou, vládou pro lid a z lidu. Zde se těšíme plné svobodě politické, svobodě slova a tisku, zde se můžeme svobodně a volně shromažďovati a zde konečně i žijeme. Jakkoli výdělkové poměry nejsou všude stejné, toť přece jen jsou takové, že člověk může v nich uhájiti slušné živobytí nejen svoje, ale i své rodiny, zvláště pak ten člověk, který si v práci nevybírá a který především pracovati chce. — Ve staré vlasti, kde byla velká konkurence i při nejpořádnější práci bylo tomu jinak. Tam byl proto i veliký nedostatek práce. Zvláště lid dělný a střední našel ve Spojených Státech pro sebe daleko větší příležitost a zlepšení existenčních poměrů a neměl by proto zapomínati na vše, co Amerika proň udělala, se všemi přistěhovalci ostatními.

A neměl by na to zapomenouti zvláště nyní, kdy se nová vlast naše octla ve — válce. Měl by hleděti k tomu, aby loyálnost osvědčil nejen presidentovi Wilsonovi, ale i celé administraci téhož, a hleděl se podle toho vždy a všude zachovati. Nám Čechům, kteří jsme tu usazeni, mělo by pak na tom záležeti, bychom konali tu povinnost svoji vůči své nové vlasti, poněvač nová vlast naše octla se v boji s Německem, které vždy a všude bylo nejúhlavnějším nepřítelem naším, stavíc se se vší surovostí a germánskou bezohledností proti všemu, co bylo a je slovanským. Potře-li Amerika po boku ostatních spojenců Německo, porazí tím i našeho nepřítele a to úhlavního a na celé hony přiblíží nás k splnění krásného, velkého a svatého snu, kterým žijeme a dýcháme, k osvobození země a národa našeho, který konečně vyrván bude ze spárů, kterými držán byl po celá staletí.

Ne-li z vděčnosti vlastní, tož alespoň z tohoto důvodu měli bychom my, američtí Čechové konati svoji povinnost zde. A měli bychom ji konati dobrovolně, s ochotou a s nadšením, dávajíce příklad druhým národnostem, jež by byli snad liknavějšími. A měli bychom v tomto ohledu vždy státi zde na místě prvním, poněvadž snadno mohli bychom být jinak zahanbeni národností jinou a po případě i samotnými — "loyálními" Němci, o kterých není pochybnost, že budou rovněž nabízeti služby své vládě americké, třeba táž vyhlásila válku ani ne tak Německu, jako Berlínu, který Vilémem, stojícím na silné baště pruského militarismu, do boje vyzývá celý svět.

Nemysleme si, že americká veřejnost a vedle té i vláda samotná si nevšímne těch, kdož jí služby své nabídnou. Všimne a bude si to dobře pamatovati. Všímá si toho i, co se kde promluví a co se kde vyskytne v tisku. Jistě si proto všimne také toho, co se kde vykoná. Doposud jsme více mluvili, než jednali. Nyní však nadešla vážná doba vážných činů a nepřáli bychom si nic více, než jako to, by doba ta našla nás k činům připravené a odhodlané. Jinak svou vděčnost a loyalitu k Americe neprojevíme. Víme sami a to ze zkušenosti a z denního sledování všeho veřejného života našeho, že se mezi námi našlo již dosti mladíků a mužů, kteří hned v prvních okamžicích šli a nabídli služby své Stýci Samovi. Doposud však je hrdinů těch málo. Bude jich třeba daleko více. Hlas se proto každý, kdo jsi schopen a úplně zdráv. Hlaste se nejen mužové, ale i ženy a dívky, neb i vašich služeb bude zapotřebí měrou velikou. A hlaste se u vědomí, vykonáteli povinnost svoji vůči Americe sami, že Amerika vykoná ji i vůči českému národu ve chvíli, až se za zeleným stolem rozhodovati bude o osudech jednotlivých zemí a národů skončenou válkou. Amerika nezapomene, proto nikdo z nás sám nesmí zapomínati na — Ameriku...

OSOBNÍ A MAJETKOVÁ PRÁVA "NEPŘÁTELSKÝCH CIZOZEMCŮ."

Jelikož kongres náš má výhradní právo dle konstituce prohlásiti válku a těleso ono tak učinilo, válečné zákony stávají se platnými a občanské zákony tak dalece dočasně odloženy. Válečná práva vládní, která dle ústavy nesmějí se prováděti v době míru, staly se rozhodujícími v plné míře, samotným zněním ústavy.

Dle starého zákona všech národů panovalo právo, dle kteréhož mohlo býti konfiskováno veškeré jmění nepřítelovo. Tehdy již platilo: "Cizozemští nepřátelé nemají žádných práv a privilejí v průběhu války, pakliže král zvláště tak nenařídí." Staří římští spisovatelé prohlašovali za úplně správné jakékoliv zacházení s příslušníky protivné válčící strany jako s nepřáteli bez ohledu na ženy a děti; ba dokonce mohli býti beze všeho pohoršení odsuzováni k smrti.

Za naší revoluční války, když Britové vyklidili Filadelfii, kongres rozhodl, že veřejný majetek, zanechaný Brity, má náležeti Spoj. Státům a soukromý majetek náležející britickým poddaným má přináležeti Pensylvanii. Toto rozhodnutí opíralo se theorii, že britští příslušníci loucení k britické vládě, kteréž zůstali částí, jsou za její jednání zodpovědni a jich majetek ať se nalezne kdekoliv, podléhá konfiskaci.

Modernější a také osvícenější náhled jest, že soukromý majetek "cizozemského nepřítele", jenž není přístupný používání ve válce, není podroben konfiskaci. Takový soukromý majetek, jehož jeví se potřeba v průběhu válečných operací, může ovšem býti zabaven; ale na konci války má býti dána za něj náhrada. Dluhy mezi občany anebo příslušníky válčících národů proto neruší se válkou, třeba že náprava v jich smyslu může býti suspendována. To míní totiž, že cizineckému nepříteli není dovoleno volati na pomoc soudy. A mimo to někdy dojde i k tomu, že úrok z dluhu mezi válčícími stranami přestává a že stanovisko licitací jest suspendováno během války. Za žádné příležitosti v moderních dobách nepokusil se národ upříti národní dluh i tehdy, když jistiny drženy byly občanstvem anebo poddanými nepřátelské země.

Pokud však týká se zacházení s "cizozemskými nepřáteli" v zemi usazenými, není toto ve všech zemích stejné. Za války v roce 1864, jež propukla mezi Francií a Španělskem, král španělský se snažil zmocniti se majetku příslušníků Francie ve svém království. Jest zaznamenáno, že snaha ta nesetkala se s úspěchem, hlavně proto, že depřeli porušiti důvěru anebo zraditi své principály nebo korespondenty. V roce 1755 britští poddaní vypovězení z Francie a v roce 1803 Napoleon prohlásil britické příslušníky ve Francii ve věku mezi osmnácti a šedesáti roky za válečné zajatce. Během Krimské války ruským příslušníkům bylo dovoleno zůstati v Anglii i ve Francii. V roce 1870 francouzští poddaní zůstali v Německu, ačkoli Němci ve Francii z počátku byli věznění. Později ti, kteří bydlili v Paříži anebo v Seinském departmentu na základě národní obrany, právě jako v uvažení jich vlastní bezpečnosti, musili buď opustiti zemi anebo odebrati se do jednoho departmentu de Loire. Roku 1877 Rusko dovolilo tureckým poddaným v zemi zůstati a pokračovati ve svém povolání a to samé stalo se v roce 1904, kdy Rusko dovolilo japonským poddaným zůstati v zemi a přidržeti se svého obchodu.

Bez ohledu na smlouvu z roku 1799 mezi Spojenými Státy a Pruskem, jež potvrzena byla opět novou smlouvou 1. května 1828, jest jisto, že mimumilovným a zákona dbalým příslušníkům Německa a Rakouska, ač s tímto též válka byla prohlášena, ve Spojených Státech se nic nestane a budou moci zde pokojně přebývati. A to jest také pravdou o kursu jaký země tato zaujme vůči soukromému majetku cizinců. Jest nejen možno, ale též jisto dle toho, co bylo oznámeno, že vláda po válce dá náhradu soukromým majitelům německých a rakouských lodí, jež byly v zemi zabavený a jichž má býti použito k válečným účelům. S lodemi, jež jsou majetkem dotyčných vlád, má se to ovšem jinak; to platí hlavně o velkých lodích německých, jichž již bylo použito k pirátním účelům anebo jež jsou smlouvou vázány státi se výpomocnými křižáky. Takové lodi stávají se majetkem Spoj. Států, které mohou se na nich hraditi za své ztráty.

Článek XXIII. Pruské smlouvy z roku 1799, obnovené článkem XII. smlouvy z 1. května 1828, v platnosti, právě jako celou smlouvu němž učiněna byla zmínka a jejž vůči věrolomnosti Německa, jež hned na počátku války, kdy bylo si ještě vítězstvím jisto, prohlašovalo všechny smlouvy za pouhý kus papíru, jehož obsah třeba dodržovati jen tehdy, když se mu hodí do krámu, nechce nyní rovněž uznávati, ustanovuje, že v případě války mezi Pruskem a Spoj. Státy obchodníkům obou zemí dlícím zde v Německu, má býti dovoleno zůstati devět měsíců v zemi, aby mohli zkolektovati své dluhy a uspořádati své záležitosti a že mohou volně se vzdáliti se svým majetkem. Soudí se, že přes neuznání uvedené smlouvy německým poddaným, kteří jak podotknuto, budou se chovati pokojně a budou poslouchati zákonů, bude dovoleno zůstati zde a pokračovati ve svém povolání beze všech překážek.

Nebude jim však dovoleno, jak už bylo podotknuto, uchýliti se k soudu o pomoc ku skolektování dluhů, ježto podobné nápravy po dobu trvání války jsou suspendovány. Závazné kontrakty mezi občany Spojených Států a příslušníky Německa nebo Rakouska měly by býti pozorně uváženy. Jest pravdou, že mnoho kontraktů mezi nepřáteli bylo vynuceno u soudů po vypršení války, ale jest též autorita, jež uznává takové kontrakty za neplatné od samého počátku. Mnohé ze starších rozhodnutí prohlašují se proti všem obchodním spojením mezi nepřáteli. Z toho nenásleduje, že německý poddaný nyní a napotom nemohl by býti souzen u našich soudů, aniž kdyby byl souzen, by mu nebyla poskytnuta příležitost k plnému obhájení jeho práv.

President proklamoval, že náš spor není veden s německým lidem, ale se sobeckými a despotickými vladaři nešťastného národa toho. To samé stanovisko zaujaly též některé jiné vlády. Rokem roku 1846, kdy rovněž vydáno provolání a rozšířeno mezi lid, v němž se prohlašuje, že Spojené Státy přicházejí, aby zbavily zem tyranů a pomohly lidu k utvoření takové vlády, jaké si sám přeje.

Stanovisko takové přesně zaujímají Spojené Státy dnes vůči Německu. Budiž zdůrazněn bod, že každý německý přistěhovalec, jenž zřídil si domov ve Spoj. Státech anebo prodlévá zde, může se cítiti nejen bezpečným osobou i majetkem tak dlouho, pokud chování jeho jest prosté všeho nad veškeré pokárání, ale že bude s ním zacházeno zdvořile, šetrně, ano i přátelsky, jestliže naše pohostinství nebude v žádném ohledu uráženo a zneužíváno. Pouze v takovém případě, kde podobné zneužívání jest dokázáno, drastické potrestání bude následovati.

AMERICKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ.

Americký Červený Kříž má účel pomáhati, aby zabráněno bylo lidskému utrpení v době míru a války a aby utrpení to bylo zmírněno. Původním cílem, za kterým společnosti Červeného Kříže byly zorganisovány, bylo, doplniti lékařskou, zdravotnickou službu vojenskou v době války. Avšak velká potřeba důkladně vycvičené a výkonné organisace, postavené na trvalých základech a po celém národě rozvětvené, aby pomáhala po velkých katastrofách, měla za následek, že četné společnosti Červeného Kříže rozšířily svoji činnost tak, že působí a poskytují pomoci i v dobách míru. Při tom se ukázalo, že takové společnosti, které v dobách míru dovedou poskytovati nejúčinlivější pomoc a starati se o prostředky ke zmírnění utrpení, nejlépe jsou připraveny, dostáti mimořádným požadavkům, jež se činí v době války.

Uznávaje toto faktum, kongres Spoj. Států zákonem, přijatým dne 5. ledna r. 1905, se usnesl, aby Americký Národní Červený Kříž byl inkorporován a dán pod dohled vládní. Za úkol mu dáno, kromě povinností v době války, následující: "Udržovati a v činnosti míti systém národní a mezinárodní, pomoci v době míru a používati ho k umírnění utrpení, přivoděného morem, požárem, povodněmi a jinými velkými pohromami, a sestavovati i prováděti opatření k zabránění takovým pohromám."

Jak velkých rozměrů byla práce Amerického Červeného Kříže od jeho inkorporování roku 1905, možno posouditi z té jediné okolnosti, že působil při více než osmdesáti katastrofách, přivoděných zemětřesením, výbuchy sopečnými, požáry, povodněmi, hladem, výbuchy v dolech, jakož i při válkách doma i v cizích zemích, při čemž přijal a vydal více než $10,000,000 a daroval pomocné zásoby v ceně asi $5,000,000.

Všechny hlavní obory činnosti Amerického Červeného Kříže a veškeré prostředky a opatření, směřující k tomu, aby byl připraven k okamžitému zakročení a aby mohl učiniti zadost všem požadavkům, pomoci, na něj činěným, jsou rozděleny na dva následující departmenty:

1. Department vojenské pomoci, jemuž v čele stojí vrchní ředitel vojenské pomoci (Director General of Military Relief). Do funkcí tohoto departmentu spadá všechno, čeho je nutno, aby vyhověno bylo následujícím povinnostem, které kongres Americkému Červenému Kříži uložil, totiž: "Poskytnouti dobrovolnou pomoc nemocným a raněným členům armády v době války v souhlase s duchem a podmínkami ženevské porady z října r. 1863 a také ženevské smlouvy, uzavřené dne 22. srpna r. 1864, na něž Spoj. Státy americké přistoupily dne 1. března r. 1882. — Vykonávati povinnosti, uložené národní společnosti každým národem, který na zmíněnou smlouvu přistoupil. — Jednati v záležitostech dobrovolné pomoci a v souhlase s vojenskými a námořními úřady jako prostředkující článek mezi lidem Spoj. Státu amerických a jejich armádou a námořnictvem, a jednati v takových záležitostech mezi podobnými národními společnostmi jiných vlád prostřednictvím "Comité International de Secours" a vládou a lidem, armádou a námořnictvem Spoj. Států amerických." —

Pod právomoc tohoto departmentu spadají tedy všechny povinnosti Červeného Kříže, vztahující se k zařizování a vedení nemocnic, nemocničních vlaků, nemocničních lodí; doprava nemocných a raněných; výroba, shánění, uschování a rozdělování nemocničních a jiných zásob, a zorganisování informačních kanceláří všude, kde nastane potřeba, aby sloužily jako prostředek komunikační mezi lidem Spoj. Státu a jeho armádou a loďstvem. Tyto a mnohé jiné důležité povinnosti má tento department. Aby byl připraven na válku, má tento department zařídit svá skladiště zásob a má míti svoji stálou organisaci, seznamy svých členů, přidělených k různým jednotkám. Členy takovými jsou lékaři, ranhojiči, ošetřovatelky a jiné osoby, jichž by bylo třeba k válečné službě. Na starost tomuto departmentu připadá pořádání vyučování o první pomoci poraněných a o základní zdravovědě a domácím ošetřování nemocných. V případě války, ve které Spoj. Státy nemají účastenství, taková lékařská a jiná pomoc, jakou by Americký Červený Kříž poskytovati mohl nemocným a raněným válčících zemí, spadá do funkcí tohoto departmentu. V čase katastrofy department vojenské pomoci dodá všechny lékaře a ošetřovatelky, jichž by department pro občanskou pomoc potřeboval. —

2. Department pro lékařskou pomoc. Tato kancelář má dvě oddělení a sice jedno, které se stará o soupis a organisaci lékařů a druhé, které hledí poskytnouti první pomoc. Kancelář prvního oddělení vede seznamy, zápisy a korrespondenci, týkající se mužského personálu, spojeného s departmentem vojenské pomoci. Lékaři Červeného Kříže poskytli cenného pispění při četných velkých katastrofách. Na konvenci, konané v červenci r. 1913 na upomínku padesátiletého výročí bitvy u Gettysburgu, lékaři Amerického Červeného Kříže, zřídili čtrnáct pomocných stanic na různých místech bojiště k ošetřování vysloužilců. Práce tato byla prováděna za součinnosti zdravotního sboru pravidelné armády. Od srpna r. 1914 sedmdesát pět lékařů bylo ve zdravotnické komisi Amerických jednotkách Amerického Červeného Kříže a třináct lékařů bylo ve zdravotnické komisi Amerického Červeného Kříže, která roku 1915 odejela do Srbska. Již nyní je zorganisováno 569 "výborů pro lékařskou práci Červeného Kříže" v městských a okresních lékařských spolcích různých států Unie, které mohou býti zavolány, aby pomáhaly Americkému Červenému Kříži. Více než 3,000 přihlášek, nabízejících pomoc Americkému Červenému Kříži v jeho pomocné práci v Evropě, bylo podáno a z těch asi 2,300 pocházelo od lékařů.

Oddělení první pomoci bylo zřízeno dne 2. ledna r. 1910 pod jménem First—Aid Department za účelem, aby vědomosti o zabránění neštěstím a o první pomoci poraněným byly sdělovány průmyslovým dělníkům a nejširším kruhům obecenstva. Toto oddělení pracuje pod řízením důstojníka lékařského sboru spolkové armády a má lékařský štáb, jehož členové poskytují potřebné instrukce zaměstnancům v dolech, dřevorubeckých táborech, na železnicích, v závodech elektrických a jiných velkých průmyslových podnicích, jakož i členům policejního a hasičského departmentu ve velkých městech. V únoru roku 1914 toto oddělení rozšířilo pole své činnosti také na první pomoc na vodě, za kterýmž účelem zorganisovalo záchranný sbor Amerického Červeného Kříže.

Důkladně zorganisovaný a vším potřebným opatřený Americký Červený Kříž rozvine všechny své síly, až dojde ke skutečným bojům mezi naším vojskem a nepřítelem. Všichni lidé dobré vůle budou mu v práci té napomocni, a hlavně ženy budou konati zde samaritánskou povinnost.

Německo mučí hladem Belgičany. — Belgická vláda získala nedávno dopisy, psané belgickými železničními zřízenci, kteří jsou internováni v Gubenu, v Braniborsku. V dopisech se praví, že Belgičané doslovně umírají hlady a prosí, aby jim byly poslány nějaké potraviny. Henry Davignon, chef belgické vyzvědačské služby oznámil, že Němci nepovažují železniční zřízence za internované civilisty nebo zajatce, a nedovolují tudíž, aby jim byla posílána pomoc. "Tu bylo oznámeno v prosinci ústředním výborem společnosti Červeného kříže v Berlíně", pravil Davignon. "V dopise, podepsaném von Gachsingem, bylo nám řečeno, že od počátku německé okupace vzpírali se belgičtí zřízenci trvdošíjně všem pokusům přiměti je k obnovení práce, protože by pomáhali nepřáteli v dopravování vojska. Od dubna 1915 musí z dělníků býti deportování do Německa, kde jejich utrpení jest nevýslovné."

SPRÁVNÉ A ŠPATNÉ VYVĚŠOVÁNÍ VLAJEK.

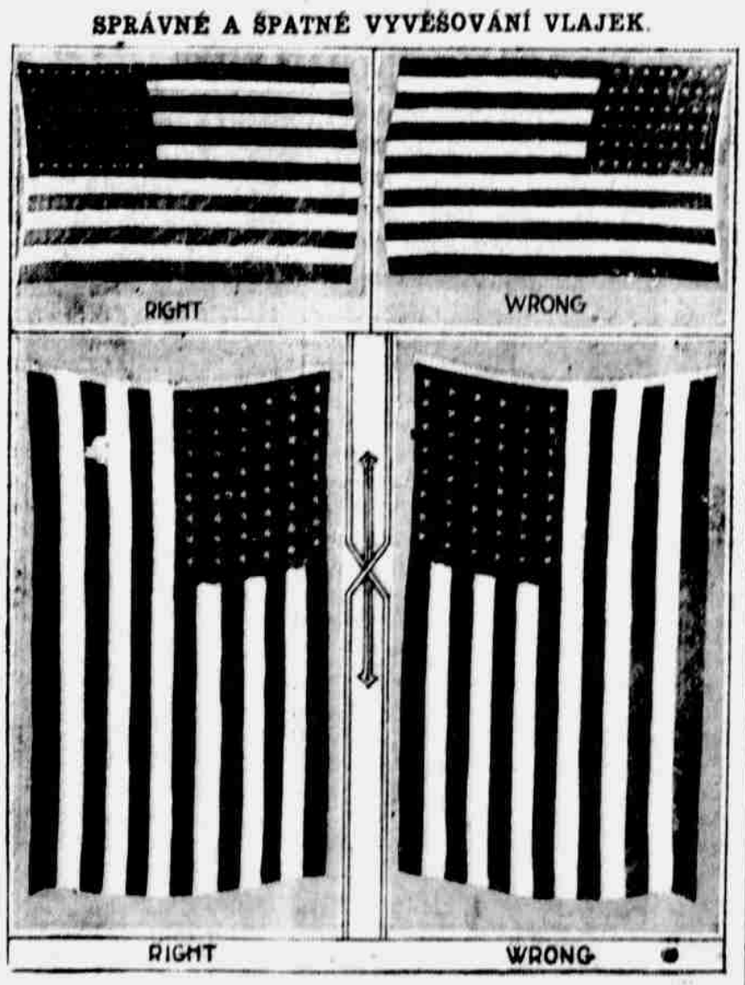

Na obrázku našem spatřujeme dva způsoby vyvěšování vlajek. Jeden je správný a druhý špatný. Vyvěste svou vlajku správným způsobem a řekněte též svým sousedům, aby ji správně vyvěsili.